

Informace k udělení státního občanství České republiky

O udělení státního občanství České republiky rozhoduje Ministerstvo vnitra.

Na udělení státního občanství České republiky není právní nárok.

I. Podmínky udělení státního občanství České republiky

1. podmínka: INTEGRACE

Státní občanství České republiky lze udělit, pokud je žadatel integrován do společnosti v České republice, zejména pokud jde o integraci z hlediska rodinného, pracovního, nebo sociálního, a splňuje ostatní podmínky (viz níže).

Státní občanství České republiky nelze udělit žadateli, který ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty.

2. podmínka: POVOLENÝ TRVALÝ POBYT

Státní občanství České republiky lze udělit, pokud má žadatel na území České republiky povolen trvalý pobyt ke dni podání žádosti **nepřetržitě**

- a) po dobu alespoň 5 let,
- b) po dobu alespoň 3 let, jde-li o žadatele, který je občanem státu Evropské unie, nebo
- c) po dobu, která společně s bezprostředně předcházejícím oprávněným pobytem na území České republiky dosahuje alespoň 10 let.

Do doby pobytu požadované v písmenech a) a b) se započítává doba jakéhokoli oprávněného pobytu na území České republiky před dosažením 18 let věku.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto žadateli, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt a

- a) narodil se na území České republiky,
- b) je nebo byl státním občanem České republiky nebo České socialistické republiky (dále jen „český státní občan“), popřípadě do roku 1968 státním občanem Československé republiky nebo Československé socialistické republiky,
- c) alespoň jeden z jeho rodičů je státním občanem České republiky,
- d) byl po dosažení věku 18 let osvojen státním občanem České republiky,
- e) jeho manžel nebo registrovaný partner, se kterým žije ve společné domácnosti, je státním občanem České republiky,
- f) má povolen trvalý pobyt na území České republiky z důvodů humanitárních, jiných důvodů hodných zvláštního zřetele, nebo pokud je jeho pobyt na území v zájmu České republiky,
- g) je ke dni podání žádosti mladší 18 let, nebo
- h) je bezdomovcem nebo mu byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu, pokud platnost rozhodnutí o udělení této formy mezinárodní ochrany trvá.

Informace k udělení státního občanství České republiky

3. podmínka: FAKTICKÝ POBYT (žadatel se na území České republiky skutečně zdržuje)

Státní občanství České republiky lze udělit, pokud žadatel prokáže, že se na území České republiky skutečně zdržuje alespoň v rozsahu jedné poloviny doby pobytu, jak je stanovena v odstavci 1 písm. a) až c). Do této doby se započítávají i období nepřítomnosti cizince na území České republiky, pokud jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 2 po sobě jdoucí měsíce, nebo ze závažného důvodu 6 po sobě jdoucích měsíců; závažným důvodem je zejména těhotenství a narození dítěte, vážné onemocnění, studium, odborné školení nebo pracovní cesta.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto žadateli, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt a

- a) jeho manžel nebo partner, se kterým žije ve společné domácnosti, je státním občanem České republiky, nebo
- b) je ke dni podání žádosti mladší 18 let.

4. podmínka: TRESTNÍ BEZÚHONNOST (podmínku nelze prominout)

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli staršímu 15 let, který

- a) nebyl pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nebo pro úmyslný trestný čin,
- b) pokud se v České republice zdržuje po dobu kratší 10 let, ve státě, jehož je státním občanem, nejde-li o žadatele, kterému byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany, nebo ve státech, ve kterých v posledních 10 letech přede dnem podání žádosti pobýval nepřetržitě více než 6 měsíců po dosažení věku 15 let, nebyl pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo pro úmyslný trestný čin.

Pozn.: pokud žadatel disponuje vícero státním občanstvím, dokládá výpis z rejstříků trestů ze všech států, jejichž je občanem.

Podmínka podle písmen a) a b) je splněna, pokud se na žadatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebo pokud byl v cizím státě odsouzen za čin, který není trestný podle práva České republiky.

5. podmínka: ZNALOST ČESKÉHO JAZYKA

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže znalost českého jazyka.

Tuto podmínku nemusí splnit žadatel, který doloží, že v minulosti absolvoval alespoň po dobu 3 školních let základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 15 nebo starší 65 let, nebo žadatel s tělesným nebo mentálním postižením, které mu znemožňuje osvojit si znalost českého jazyka.

Zkouška z českého jazyka se provádí u Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy (viz níže).

Rovnocennými jazykovými zkouškami jsou:

- maturitní zkouška z českého jazyka,
- státní jazyková zkouška z českého jazyka vykonaná na jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky,

Informace k udělení státního občanství České republiky

- státní závěrečná zkouška, státní rigorózní zkouška či státní doktorská zkouška vykonaná na vysoké škole v rámci studijního programu uskutečňovaného v českém jazyce,
- zkouška z českého jazyka jako cizího jazyka pro úroveň B1 nebo vyšší, certifikovaná Asociací jazykových zkušebních institucí v Evropě (ALTE) a uskutečňovaná plnoprávným členem této asociace.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto z důvodů hodných zvláštního zřetele.

6. podmínka: ZNALOST ČESKÝCH REÁLIÍ

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže základní znalost ústavního systému České republiky a základní orientaci v kulturně-spoolečenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky.

Tuto podmínku nemusí splnit žadatel, který doloží, že v minulosti absolvoval alespoň po dobu 3 školních let základní, střední, nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 15 nebo starší 65 let, nebo žadatel s tělesným nebo mentálním postižením, které mu znemožňuje osvojit si znalost ústavního systému České republiky a základní orientaci v kulturně-spoolečenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto z důvodů hodných zvláštního zřetele.

7. podmínka: POVINNOSTI VYPLÝVAJÍCÍ Z PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti neporušil závažným způsobem povinnosti vyplývající z jiných právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců na území České republiky, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, zaměstnanost, daně, cla, odvody a poplatky, vyživovací povinnost vůči dítěti, které má trvalý pobyt na území České republiky, nebo veřejnoprávní povinnosti k obci, ve které je žadatel přihlášen k pobytu, jde-li o povinnosti uložené obcí v samostatné působnosti.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto, pokud žadatel odstranil způsobený škodlivý následek nebo učinil účinná opatření k jeho odstranění.

8. podmínka: PROKÁZÁNÍ VÝŠE A ZDROJE PŘÍJMŮ (podmínku nelze prominout)

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže výši a zdroje svých příjmů, popřípadě splnění oznamovací povinnosti při přeshraničním převozu nebo bezhotovostní převod finančních prostředků z ciziny a že ze svých příjmů v deklarované výši odvádí daň, pokud podle jiného právního předpisu tuto povinnost neplní jiná osoba. Skutečnosti dle předchozí věty je žadatel povinen prokázat za období posledních 3 let předcházejících dni podání žádosti. Tuto podmínku nemusí splnit žadatel, který je ke dni podání žádosti mladší 18 let.

V rámci hodnocení transparentnosti příjmů je vhodné předložit jakékoli příjmy za rozhodné období, včetně výdajů (např. nájemní smlouvu, doklady o koupi nemovitosti v posuzovaném období - např. kupní smlouva a výpis z katastru nemovitostí, splátky úvěru a hypotéky atd.).

Informace k udělení státního občanství České republiky

Osoby závislé na finančních příjmech jiné osoby dokládají rovněž zdroje a výše příjmů této osoby/osob.

9. podmínka: NEEEXISTENCE ZÁTĚŽE PRO SOCIÁLNÍ SYSTÉM

Státní občanství České republiky lze udělit žadateli, který prokáže, že jeho pobyt na území České republiky v posledních 3 letech předcházejících dni podání žádosti výrazně a bez vážných důvodů nezatěžoval systém státní sociální podpory nebo systém pomoci v hmotné nouzi.

Výrazným zatížením systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi se rozumí, že žadatel je převážně závislý na dávkách poskytovaných ze systému státní sociální podpory nebo systému pomoci v hmotné nouzi, pokud se nejedná o osobu, která je vyloučena z výkonu výdělečné činnosti z důvodu svého zdravotního stavu, připravuje se na budoucí povolání, nebo čerpá mateřskou či rodičovskou dovolenou, nebo soustavně pečuje o jinou osobu, která je na takovou péči odkázána.

Prominutí podmínky

Splnění podmínky může být prominuto z důvodů hodných zvláštního zřetele, jimiž je zejména skutečnost, že žadatel je bezdomovcem nebo mu byla udělena mezinárodní ochrana na území České republiky formou azylu nebo doplňkové ochrany.

Z jiných než zákonem stanovených důvodů uvedených výše splnění podmínek pro udělení státního občanství České republiky prominout nelze. O prominutí podmínky musí žadatel výslovně požádat.

Informace k udělení státního občanství České republiky

II. Podání žádosti o udělení státního občanství České republiky

Žádost o udělení státního občanství České republiky se podává **osobně** u krajského úřadu příslušného podle místa trvalého pobytu žadatele (je-li v Moravskoslezském kraji).

Krajský úřad Moravskoslezského kraje
Odbor vnitra a krajský živnostenský úřad
Oddělení všeobecné správy
28. října 117, 702 18 Ostrava

Úřední hodiny:

pondělí, středa 08:00 - 17:00

úterý, čtvrtek 08:00 - 14:30

pátek 08:00 - 13:00

- K žádosti o udělení státního občanství České republiky **dítěti staršímu 15 let** je třeba jeho souhlas s úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže dítě vyjádří svůj souhlas a žádost podepíše před správním orgánem, u něhož je žádost podána.
- Pokud žádost o udělení státního občanství České republiky dítěti podává jen jeden z jeho rodičů, může do žádosti dítě zahrnout **pouze se souhlasem druhého rodiče** s jeho úředně ověřeným podpisem. Úředně ověřený podpis se nevyžaduje, jestliže druhý rodič vyjádří svůj souhlas a žádost podepíše před správním orgánem, u něhož je žádost podána. Souhlas druhého rodiče se nevyžaduje, pokud byl rodičovské odpovědnosti zbaven, výkon jeho rodičovské odpovědnosti byl v této oblasti omezen nebo pozastaven, není-li jeho pobyt, pokud žije mimo území České republiky, znám nebo zemřel.

Předkládané doklady: doklady se předkládají v originále nebo úředně ověřené kopii. Má-li být součástí rozhodnutí orgánu či soudu doložka právní moci (vykonatelnosti), je nezbytné předkládat tyto doklady s uvedenou doložkou.

Doklady vystavené orgány cizího státu, jejichž předložení stanovuje tento zákon, se předkládají s potřebnými ověřeními, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, a opatřené úředními překlady do českého jazyka, s výjimkou listin vystavených ve slovenském jazyce.

POŽADOVANÉ DOKLADY:

ŽÁDOST o udělení státního občanství České republiky, obsahující:

- jméno, příjmení žadatele
- datum narození žadatele
- adresu trvalého pobytu
- o co je žádáno
- důvod podání žádosti
- zda a z jakých důvodů žádá o prominutí splnění podmínek pro udělení státního občanství České republiky

Informace k udělení státního občanství České republiky

V případě žádosti rodičů pouze pro děti (sourozence) se podává za každé dítě samostatná žádost. Z žádosti musí být patrné, zda žádost podává pouze jeden z rodičů (pak musí být přiložen souhlas druhého rodiče, viz výše) nebo žádost podávají oba rodiče.

Případně **ŽÁDOST o prominutí zákonné podmínky s odůvodněním** (např. žádost o prominutí podmínky délky povoleného trvalého pobytu).

DOKLAD TOTOŽNOSTI:

- (platný) **cestovní pas,**
- (platný) **průkaz o povolení k trvalému pobytu,**

MATRIČNÍ A JINÉ DOKLADY:

- **rodný list,**
- oddací list nebo doklad o vzniku registrovaného partnerství, pokud uzavřel manželství nebo vstoupil do partnerství,
- doklad o rozvodu manželství nebo rozhodnutí o zrušení partnerství, pokud bylo manželství rozvedeno nebo partnerství zrušeno,
- úmrtní list zemřelého manžela nebo partnera,

TRESTNÍ BEZÚHONNOST:

- **výpis z evidence trestů** nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudem nebo správním orgánem nebo jiný doklad prokazující bezúhonnost:

a) státu, jehož je žadatel státním občanem, pokud se žadatel zdržuje v České republice po dobu kratší 10 let (**Pozn.:** pokud žadatel disponuje vícero státním občanství, dokládá výpis z rejstříků trestů ze všech států, jejichž je občanem.)

b) státu, ve kterém žadatel **v posledních 10 letech** před podáním žádosti, po dosažení věku 15 let, pobýval **nepřetržitě více než 6 měsíců.**

Jde-li o cizí stát, kde žadatel v posledních 10 letech pobýval kratší dobu nebo cizí stát výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad nevydává či odmítá jej vydat, předkládá se čestné prohlášení o bezúhonnosti.

ŽIVOTOPIS:

- **Životopis (u společné žádosti rodičů a jejich nezletilých dětí samostatný životopis za každou osobu),** rozsáhlý, zpracovaný volnou formou v českém jazyce, ve kterém uvede zejména údaje o pobytu na území České republiky, včetně délky zahraničních pobytů během této doby, pracovní nebo jiné výdělečné činnosti a studiu v České republice a rodinném a společenském životě,

ČESKÝ JAZYK A REALIE:

- **doklad o absolvování zkoušky znalosti z českého jazyka,** základní znalosti ústavního systému České republiky a **základní orientace v** kulturně-společenských, zeměpisných a historických **realiích České republiky** pro účely udělování státního občanství (dále jen „zkouška z jazyka a realii“) nebo doklady, které prokáží, že v minulosti absolvoval **alespoň**

Informace k udělení státního občanství České republiky

po dobu 3 školních let základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk, nebo že jde o žadatele s tělesným nebo mentálním postižením, které mu znemožňuje osvojit si znalost českého jazyka nebo znalost ústavního systému České republiky a základní orientaci v kulturně-společenských, zeměpisných a historických reáliích České republiky,

(nebo **vysvědčení o studiu**, které probíhalo v českém jazyce, za 3 kalendářní roky/**Dodatek k vysokoškolskému diplomu**; Pozn.: Maturitní vysvědčení neprokazuje 3leté studium)

Poznámka:

Zkoušku z reálií nelze nahradit.

Bližší informace ke zkouškám z českého jazyka a českých reálií dostupné na:

<http://obcanstvi.cestina-pro-cizince.cz>

Ústav jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy, Výzkumné a testovací centrum, Vratislavova 29/10, 128 00 Praha 2. Telefon: **222 517 054**.

Zkušební místo v Moravskoslezském kraji pro zkoušku z jazyka českého a českých reálií:

Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, Tř. Československých legií 9, 701 03 Ostrava (Moravská Ostrava a Přívoz). Telefon: **553 461 861, 597 091 861** (Katedra českého jazyka).

(**možné kurzy českého jazyka** - Centra na podporu integrace cizinců www.integracnicentra.cz)

DALŠÍ POTVRZENÍ A DOKLADY:

- doklady, které prokazují (**faktický**) pobyt žadatele na území České republiky a jeho pobyty v zahraničí (např. potvrzení o studiu na území České republiky, vysvědčení ze škol, nájemní smlouva, potvrzení Úřadu práce, potvrzení členství v zájmových spolcích, výpis ze zdravotní pojišťovny o úhradě ošetření apod.)
- potvrzení, která **nejsou starší než 30 dnů**, že nemá v evidenci daní u orgánů **Finanční správy** České republiky ani orgánů **Celní správy** České republiky evidován nedoplatek s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky; nebude-li požadované potvrzení vydáno, pak požadovat: Finanční správa – „potvrzení o stavu finančního účtu“, Celní správa – potvrzení, že „osoba nebyla evidována“
- potvrzení, že žadatel nemá nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení evidovaný u příslušného **orgánu sociálního zabezpečení** a nedoplatek na pojistném na veřejné zdravotní pojištění evidovaný u příslušné **zdravotní pojišťovny** (**včetně** informace o pojištění - registračních údajích, s uvedením kategorie pojištěnce (samoplátce, OSVČ, zaměstnanec, ...); nebude-li požadované potvrzení vydáno, pak požadovat: orgán sociálního zabezpečení - potvrzení, že „osoba není evidována“
- **doklady prokazující zdroje jeho finančních prostředků** sloužících k zajištění jeho životních potřeb v České republice, zejména:
 - potvrzení o tom, že je příjemcem starobního, invalidního nebo jiného důchodu,
 - doklady, které prokazují příjmy manžela nebo partnera, pokud je na jeho příjmy žadatel odkázán,
 - doklady, že disponuje příjmy ze zahraničí,
 - jde-li o nezletilé dítě, které je finančně závislé na rodičích, je nutné předložit doklady, které prokazují příjmy rodičů

Informace k udělení státního občanství České republiky

Žadatel, který v České republice vykonává nebo vykonával závislou práci, k žádosti **dále připojí**

- **potvrzení o svém zaměstnání** včetně informace o **výši příjmu (za období posledních 3 let)**;
- **pracovní smlouvy** nebo potvrzení o zaměstnání, případně další podklady prokazující pracovní aktivity žadatele (např. zápočtové listy, potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení o průběhu zaměstnání apod.), kterým se v České republice v minulosti věnoval.

Žadatel, který studuje nebo v minulosti na území České republiky studoval, k žádosti **dále připojí**

- **potvrzení o studiu**,
- poslední školní vysvědčení nebo jiné doklady prokazující studium.

Je vhodné, aby žadatel rovněž doložil:

- **potvrzení Úřadu práce**, že žadatel nepobíral a nepobírá dávky státní sociální podpory a dávky v hmotné nouzi (k prokázání nezatažování sociálního systému) a potvrzení o dobách vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání (a zda pobíral příspěvek v nezaměstnanosti)
- vyjádření žadatele o všech **cestách do zahraničí** v posledních 3 letech a o všech cestách do zahraničí, které byly delší než 6 měsíců v posledních 10 letech (k prokázání délky pobytu mimo území České republiky)
- výpis z katastru nemovitostí (je-li vlastníkem či spoluvlastníkem nemovitosti – k prokázání zajištění vlastního bydlení či zdroje příjmů)

Ministerstvo vnitra si může od žadatele vyžádat další doklady týkající se například jeho pracovní a podnikatelské činnosti (pracovní smlouvy, výpisy z obchodního rejstříku, živnostenské listy, daňová přiznání aj.), veřejného zdravotního pojištění a plnění povinností na úseku daní, odvodů, poplatků a sociálního zabezpečení.

SPRÁVNÍ POPLATEK:

Za **podání žádosti** udělení státního občanství České republiky je vyměřen správní poplatek ve výši:

- J) zletilé fyzické osobě - **2.000,- Kč**,
- K) nezletilé fyzické osobě - **500,- Kč**,
- L) azylantovi – **500,- Kč**.

Správní poplatek se hradí při podání žádosti na krajském úřadu, a to v hotovosti či platební kartou. Je preferována platba PLATEBNÍ KARTOU.

Aktualizováno k 17. 3. 2023